

YÜKSEK HAKEM KURULU'NA KANUNA AYKIRI ATAMA

Aydınlık Gazetesi, 1 Ekim 2016

Yıldırım Koç

Yüksek Hakem Kurulu, işçi-işveren ilişkilerinde son derece önemli görevleri olan bir kurumdur.

Grev yasağı kapsamındaki işyerlerinde toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanmadığında, diğer işyerlerinde çeşitli nedenlerle grevlerin engellendiği veya ertelendiği durumlarda toplu iş sözleşmesini Yüksek Hakem Kurulu düzenler. Grev oylamasında greve hayır çıkması durumunda da, işçi sendikasının başvurusu üzerine, Yüksek Hakem Kurulu bir toplu iş sözleşmesi yapar. Yüksek Hakem Kurulu'nun kararları kesindir.

KURULUN BİLEŞİMİ

Diğer bir deyişle, Yüksek Hakem Kurulu, çalışma yaşamının en önemli kurumlarından biridir.

Yürürlükte bulunan 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre (M.54), Yüksek Hakem Kurulu "Yargıtayın bu Kanundan doğan uyuşmazlıklara bakmakla görevli dairelerinin başkanlarından en kıdemli olanının başkanlığında; (a) Bakanlar Kurulunca, bakanlıklar bünyesi dışında, işçi veya işveren kuruluşları ile hiçbir şekilde bağlantısı bulunmayan ve siyasi parti organlarında görevli olmayan, ekonomi, işletme, sosyal politika veya iş hukuku konularında bilgi ve tecrübe sahibi olanlar arasından seçilecek bir üye; (b) Üniversitelerin iş ve sosyal güvenlik hukuku anabilim dalı öğretim üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulunca seçilecek bir üye, (c) Bakanlık Çalışma Genel Müdürü, (ç) İşçi sendikaları konfederasyonlarından kendisine mensup işçi sayısı en yüksek olan konfederasyonca seçilecek iki üye, (d) İşverenler adına en çok işveren mensubu olan işveren sendikaları konfederasyonunca biri kamu işverenlerinden olmak üzere seçilecek iki üyeden, oluşur."

Bu düzenlemeye göre, YHK üyelerinin bazılarının siyasi parti organlarında görev alması mümkün değildir. YHK üyelerinden işçi ve işverenleri temsil edenler konusunda bir kısıtlama yoktur. Yargıtay'dan gelen üye ile Çalışma Genel Müdürü de siyasi partilere üye değildir. Üniversite öğretim üyeleri siyasi partilere üye olabilir ve bu kurula atanabilir. Bir diğer üye ise, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen ve "işçi veya işveren kuruluşları ile hiçbir şekilde bağlantısı bulunmayan ve siyasi parti organlarında görevli olmayan" bir kişidir.

1963-1983 döneminde yürürlükte bulunan 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 36. maddesi ile 1983-2012 döneminde yürürlükte bulunan 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 53. maddesinde de aynı yasak yer almaktadır.

KANUNA AYKIRI ATAMA

2 Eylül 2016 günlü Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararnamesiyle, Yüksek Hakem Kurulu asıl üyeliğine Uğur Kızılca atandı. Atama kararnamesinde, ilgili kanun maddesinin hangi fıkrasına dayanılarak atama yapıldığı belirtilmiyor.

Sayın Uğur Kızılca işçi veya işveren örgütlerini temsil etmiyor. Üniversite öğretim üyesi de değil. Yargıtay'da daire başkanlığı veya Çalışma Genel Müdürlüğü de söz konusu edilemez. Atamasına dayanak yapılabilecek tek fıkra, "işçi veya işveren kuruluşları ile hiçbir şekilde bağlantısı bulunmayan ve siyasi parti organlarında görevli olmayan" düzenlemesidir.

Ancak Sayın Uğur Kızılca, 29 Eylül 2016 tarihinde AKP'nin internet sitesinde görüldüğü gibi, Adalet ve Kalkınma Partisi Ankara İl Örgütü Yönetim Kurulu üyesi.

Bu atama kanuna aykırıdır.

SENDİKALARIN GÖREVİ

Böylesine önemli bir konuda sendikalar sessiz kalırsa, yarın daha önemli konularda kanuna aykırı uygulamalar gelecektir.

Sendikalar, bu kanuna aykırı düzenlemenin geri aldırılması için girişimde bulunmalıdır.